

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Wojna i rycerstwo w średniowieczu

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność MEDIWISTYKA	Kod zajęć 18HISMEDS.12S.04661.23
Jednostka organizacyjna Wydział Historii	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki	
Koordinator zajęć	Zbyszko Górczak
Prowadzący zajęcia	Zbyszko Górczak
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin
	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przedstawienie przyczyn oraz istoty przemian w sposobie prowadzenia wojen w średniowiecznej Europie
C2	przedstawienie procesu wykształcenia się warstwy rycerskiej oraz jej miejsce w ramach systemu feudalnego
C3	ukazanie najważniejszych przejawów kultury rycerskiej
C4	zapoznanie studentów ze specyfiką i dziejami średniowiecznych zakonów rycerskich
C5	przedstawienie najsłynniejszych i najważniejszych przykładów wojen średniowiecznych (wyprawy krzyżowe, wojna stuletnia itp.)
C6	zapoznanie studentów z przyczynami zaniku rycerstwa jako takiego i przekształcenia się tej warstwy w ziemiaństwo
C7	prezentacja specyfiki powstania i funkcjonowania warstwy rycerskiej oraz stanu szlacheckiego w Polsce
C8	ukazanie współczesnych elementów dziedzictwa kultury rycerskiej

Wymagania wstępne

Brak.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	posiada wiadomości na temat przemian w sposobie prowadzenia wojen w średniowiecznej Europie	HIS_K1_W05	Egzamin ustny
W2	zna przyczyny polityczne, społeczne, gospodarcze i techniczne powyższych przemian	HIS_K1_W05	Egzamin ustny
W3	definiuje cechy ustroju feudalnego oraz potrafi określić ich wpływ na wojskowość średniowiecznej Europy	HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W10	Egzamin ustny
W4	zna przejawy i osiągnięcia średniowiecznej kultury rycerskiej	HIS_K1_W02, HIS_K1_W08, HIS_K1_W12	Egzamin ustny
W5	potrafi wskazać przyczyny zaniku rycerstwa jako siły militarnej, a następnie przekształcenia się tej warstwy w ziemiaństwo	HIS_K1_W05, HIS_K1_W12	Egzamin ustny
W6	zna specyficzne cechy rozwoju rycerstwa i rozumie proces jego przekształcenia się w szlachtę w Polsce	HIS_K1_W04, HIS_K1_W05, HIS_K1_W10, HIS_K1_W12	Egzamin ustny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	definiuje pojęcie rycerstwa jako grupy zawodowej, a następnie warstwy społecznej i stanu	HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U08	Egzamin ustny
Kompetencji społecznych - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	dostrzega pozostałości etosu i kultury rycerskiej w późniejszych epokach oraz w świecie współczesnym	HIS_K1_K04	Egzamin ustny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Ustrój feudalny w średniowiecznej Europie, jego formacja, podstawowe cechy i konsekwencje dla życia politycznego, społecznego i gospodarczego.	W2, W3, U1	Wykład
2.	Feudalizacja średniowiecznej wojskowości i jej następstwa.	W1, W2, W3	Wykład
3.	Przemiany w sposobie prowadzenia wojen.	W1, W2	Wykład
4.	Rycerstwo jako warstwa społeczna.	W5, U1	Wykład
5.	Zakony rycerskie jako specyficzna forma średniowiecznej wojskowości.	W1, W4, K1	Wykład
6.	Kultura rycerska, jej korzenie i przejawy.	W4, K1	Wykład
7.	Najważniejsze wojny średniowiecznej Europy, typowe dla wojskowości feudalnej (wyprawy krzyżowe, wojna stuletnia).	W1	Wykład
8.	Zmierzch rycerstwa jako podstawowej siły militarnej i jego przekształcenie się w ziemiaństwo/szlachtę.	W1, W2, W5, U1, K1	Wykład
9.	Specyfika polskiej formy ustroju feudalnego oraz stanu rycerskiego i szlachty.	W6, U1, K1	Wykład
10.	Pozostałości kultury i etosu rycerskiego w późniejszych epokach.	W5, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	<p>Pozytywne zdanie egzaminu z treści zajęć oraz wybranej literatury.</p> <p>Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym:</p> <p>bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się w minimum 90%</p> <p>dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się w minimum 80%</p> <p>dobry (db; 4,0): osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się w minimum 70%</p> <p>dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się w minimum 60%</p> <p>dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się w minimum 50%</p> <p>niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się.</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. Barber R., Rycerze i rycerskość, tłum. J. Kozłowski, Warszawa 2000.

Dodatkowa

1. Bloch M., Społeczeństwo feudalne, tłum. E. Bąkowska, Warszawa 1981 (wyd. 2, Warszawa 1999).
2. Contamine P., Wojna w średniowieczu, tłum. M. Czajka, Warszawa 1999.
3. Flori J., Rycerze i rycerstwo w średniowieczu, tłum. E. Trojańska, Poznań 2003.
4. Flori J., Rycerze w średniowiecznej Francji, tłum. A. Kuryś, Warszawa 1999.
5. Kusiak F., Rycerze średniowiecznej Europy łacińskiej, Warszawa 2002.
6. Huizinga J., Jesień średniowiecza, tłum. T. Brzostowski, Warszawa 1961 (i następne, łącznie 6 wydań).

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	40
Przygotowanie do egzaminu	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HIS_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do ochrony i promocji dziedzictwa historycznego i kulturowego regionu, Polski i Europy
HIS_K1_U03	Absolwent/ka potrafi posługiwać się wybranymi teoriami badawczymi wypracowanymi w naukach humanistycznych
HIS_K1_U04	Absolwent/ka potrafi definiować, objaśniać i poprawnie stosować w mowie i piśmie terminy i pojęcia właściwe dla nauk historycznych w pracy nad wybranymi problemami badawczymi historii oraz w popularyzacji wiedzy o przeszłości
HIS_K1_U08	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, systematyzować i analizować informacje dotyczące wybranego historycznego problemu badawczego z wykorzystaniem tradycyjnych zasobów informacyjnych i nowych technologii
HIS_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie szczegółową terminologię z zakresu nauk historycznych oraz terminologię ogólną z zakresu nauk humanistycznych i społecznych
HIS_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie chronologię oraz tematykę z zakresu historii ziem polskich od czasów najdawniejszych do współczesności
HIS_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane zagadnienia z historii powszechnej w zakresie pięciu głównych epok historycznych w ujęciu chronologicznym i tematycznym
HIS_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie rolę i znaczenie źródeł w badaniach historycznych, metody ich analizy i interpretacji oraz zasady korzystania z wykazów informacji naukowej, również z użyciem nowych technologii, a także zasady ochrony praw autorskich
HIS_K1_W10	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym wybrane zagadnienia z zakresu historii historiografii, w tym aktualne kierunki rozwoju badań historycznych
HIS_K1_W12	Absolwent/ka zna i rozumie złożoność funkcjonowania instytucji życia społecznego i kultury historycznej w kontekście miejsca i roli historyka w życiu naukowym, społecznym i zawodowym